

EL COLLACABRA

50 aniversari d'un llibre inoblidable

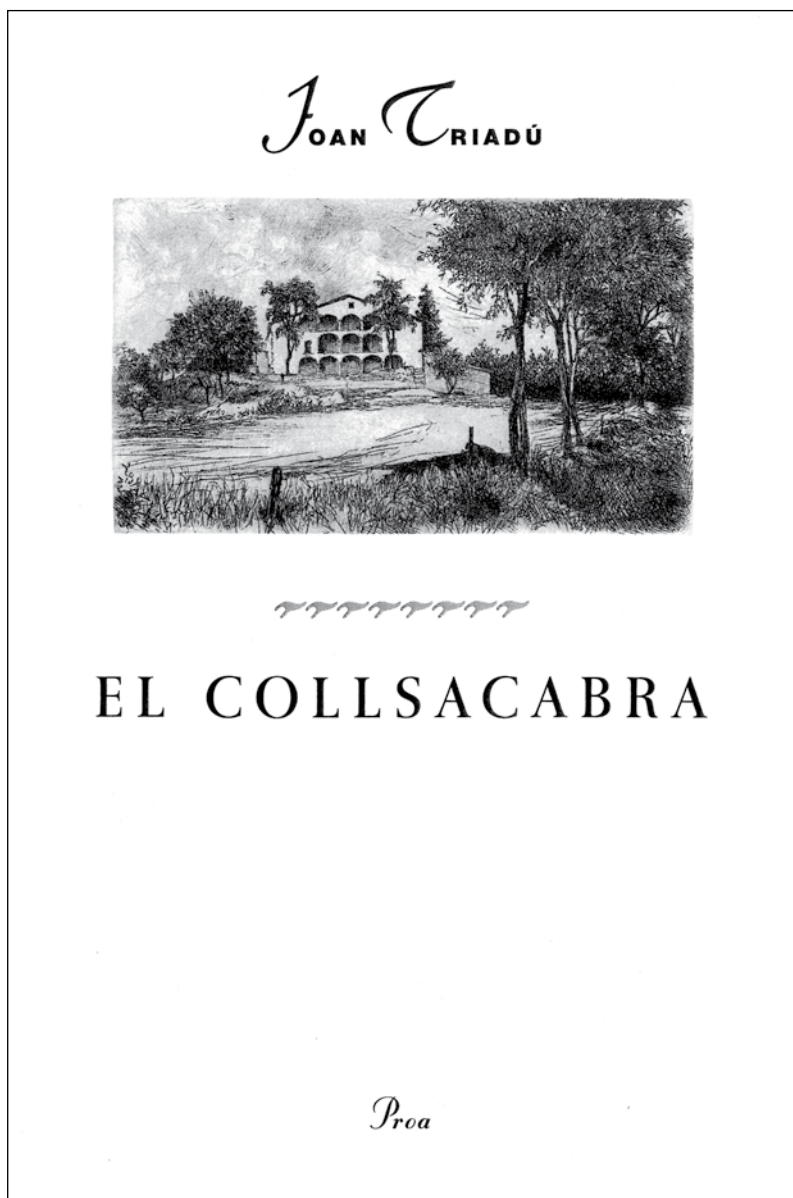
Avui dia sembla que els comentaris crítics sobre una bona part de la literatura catalana es decanten més sobre allò que acaba d'aparèixer, sovint de contingut superficial i de prosa pobra, i amb objectiu comercial, que no pas sobre llibres que han marcat una fita dins la nostra narrativa i que encara podem llegir en posteriors edicions. Moltes d'aquestes obres han constituït un graó ascendent en la producció literària catalana, però s'han oblidat, no s'ha valorat prou la seva qualitat o bé han semblat passades de moda.

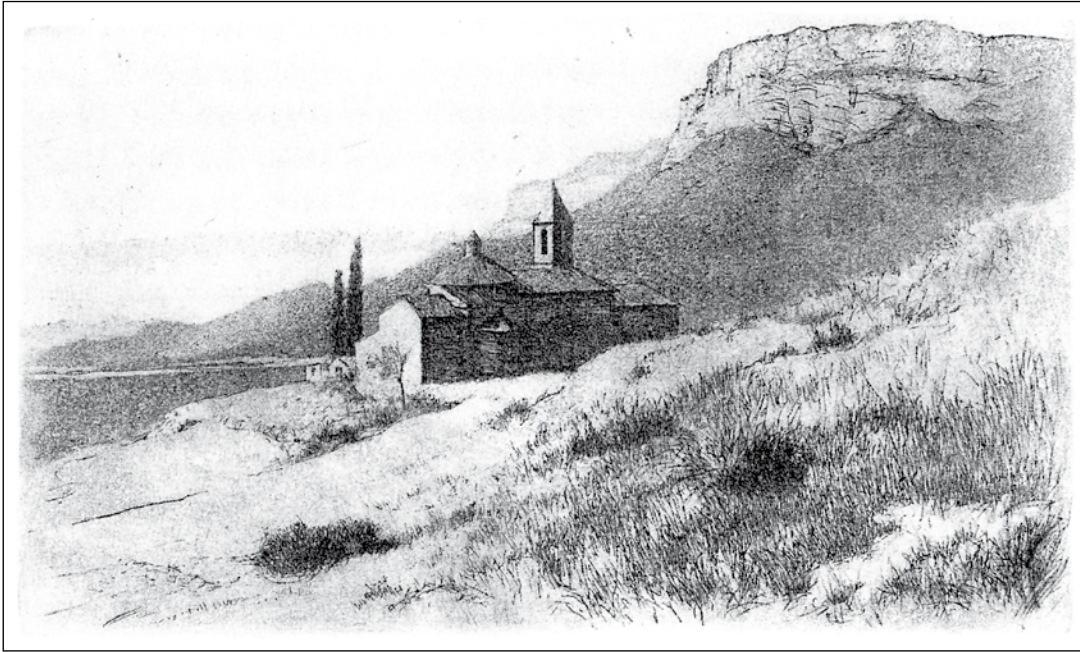
*La masia de Corriol a Rupi-
pit, a la portada del llibre.
Un dels aiguaforts amb
què Joan Barbarà ornà
aquesta obra.*

Per això cal redescobrir ara *El Collacabra*, llibre cabdal de la nostra narrativa de postguerra, que va ser publicat l'any 1956 amb una edició de bibliòfil limitada a 55 exemplars; no se'n va fer la segona edició (Proa) fins l'abril de 1994. El seu autor, Joan Triadú, escriptor i crític literari de reconeguda solidesa i ben conegut al Collacabra, ens hi descobreix tot un món força ignorat descrit amb una prosa bella i concisa amb la qual ens parla de la geografia d'aquesta regió, de la vida de la seva gent i de les tradicions, amb una arrelament a la terra que manca en molts dels nostres escriptors.

El Collacabra, aquest país de natura muntanyenca i racons insospitats, situat a cavall d'Osona i la Garrotxa, és reflectit en aquest llibre en una visió de conjunt amb unes descripcions magistrals de l'entorn físic i humà que demostren unes grans dosis d'observació i de sensibilitat poètica. És un cant a un bocí de país en el qual Joan Triadú va sojornar durant un temps –a Cantonigròs– per raons de salut, temps que li va permetre d'aproximar-s'hi i exposar la seva visió d'un paisatge extraordinari gaudit a totes les hores del dia, i d'una realitat humana pròpia de l'època vista ara com un testimoni excepcional dels anys cinquanta, moments especialment difícils en un país desfet i amb una llengua reprimida. Precisament en aquestes pàgines la llengua assoleix un alt nivell literari i una expressió lírica que està desapareixent; una prosa, en fi, que ara trobem a faltar i que potser ningú no ens pot transmetre.

En aquesta obra hi és present la natura, el pas del temps, les llegendes ancestrals, i el batec dels seus habitants que conformen les poblacions de l'Esquirol, Cabrera i les seves valls, Falgars, Cantonigròs, Rupi i Pruit amb llurs masies, Tavertet, la Salut i el Far... D'altra banda, l'autor mostra en el seu text uns

L'església de Sant Joan de Fàbregues i el cementiri.

Aiguafort de Joan Barbarà

estrets vincles no solament amb l'entorn que l'envolta, sinó també amb la literatura catalana, ja que entre les seves pàgines diversos escriptors són testimonis sensibles de l'encís del Collsacabra i amb els seus textos esdevenen col·laboradors del llibre de Joan Triadú: Miquel Llor, Ramon Vinyeta, Jordi Sarsanedes, Marià Manent, Maurici Serrahima... També se senten atrets per aquesta terra Mn. Fortià Solà, César A. Torras, Josep Pla, Esteve Albert... entre d'altres. Mn. Pere Ribot i Rosa Leveroni destaquen entre els poetes i, és clar, s'hi remarca la figura de Jacint Verdaguer, que va fer

estades al Bac de Collsacabra a darreries del segle XIX.

El Collsacabra de Joan Triadú és un referent, no solament per conèixer més aquest territori, sinó també com a obra monogràfica important, feta amb el cor, amb coneixement del país i escrita amb un llenguatge captivador. Llegiu-lo. Algunes coses han canviat i l'ambient sovint no és el mateix, però per aprofundir i estimar més aquest racó de país és de lectura imprescindible.

Anna Borbonet i Macià

*Un veí de
l'Esquirol
anònim que
col·labora*

F
FAVES COMPTADES
restaurant

Carrer de Serrarols, 3
08511 Tavertet
T 938 525 030
restaurant@favescomptades.com
www.favescomptades.com

Els Cingles

Lloguer de
cases per caps
de setmana i
temporada

C. Balmes, 17
08511 TAVERTET
Barcelona
Tel. 93 852 50 30

Reserves 629 082 099
www.elscingles.com